

6 Οκτωβρίου, 1990

[ΚΟΥΡΡΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΦΡΙΞΟΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ,

Αιτητές,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υποθέσεις Αρ. 650/88, 654/88, 655/88, 769/88).

Εκπαιδευτικοί Λειτουργοί — Προαγωγές — Συστάσεις — Μόνιμη θέση Βοηθού Διευθυντή Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης — Σύσταση οικείου τμήματος — Είναι αντίστοιχη προς εκείνη των συστάσεων του Προϊσταμένου του Τμήματος, δυνάμει των προνοιών του Άρθρου 44(3) του Περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμου 33/67 — Εφαρμοστέες αρχές. 5

Διοικητική πράξη — Αιτιολογία — Αναγκαιότητα για αιτιολογία όχι μόνο της τελικής πράξης, αλλά και κάθε προπαρασκευαστικής πράξης σε τρόπο ώστε να καθίσταται δυνατή η άσκηση δικαστικού ελέγχου. 10

Στις 20.5.88, η ΕΔΥ προήγαγε τα ενδιαφερόμενα μέρη αναδρομικά από 1.9.82, στη μόνιμη θέση Βοηθού Διευθυντή Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης. 15

Οι αιτητές καταχώρησαν τις παρούσες προσφυγές και ισχυρίστηκαν ότι η σύσταση του οικείου τμήματος δεν ανταποκρίνεται στις πρόνοιες του νόμου και πάσχει από έλλειψη αιτιολογίας. 20

Το Ανώτατο Δικαστήριο αποδέχτηκε τις προσφυγές για τους πιο κάτω λόγους:

Ο πίνακας των προτεινόμενων για προαγωγή που υπέβαλε το οι-

5 κείο τμήμα, πάσχει αφ' ενός γιατί στερείται της αναγκαίας και/ή οποιασδήποτε αιτιολογίας και αφ' ετέρου γιατί ο διαχωρισμός των υποψηφίων με βάση το στοιχείο της μακράς υπηρεσίας, αποτελεί πράξη αυθαίρετη που δεν τεκμηριώνεται από το νόμο. Το οικείο τμήμα έπρεπε να προβεί στις συστάσεις με συγκεκριασμό και των τριών κριτηρίων που θέτει ο νόμος και όχι απομονώνοντας ένα από αυτά, με αποτέλεσμα την παράκαμψη των πλαισίων επιλογής που προσδιορίζει ο νόμος. Η ακυρότητα του πίνακα του οικείου τμήματος, που αποτελεί προπαρασκευαστική πράξη στην όλη διαδικασία, επάγεται την ακυρότητα και της τελικής απόφασης, που κατά τρόπο ουσιαστικό όπως εμφανίζεται στα πρακτικά, στηρίχτηκε σ' αυτήν.

Οι προσφυγές επιτυγχάνουν χωρίς έξοδα.

15 *Αναφερόμενες υποθέσεις:*

Ioannidou and Others v. Republic (1984) 3(B) C.L.R. 1283,

Yenakritou and Others v. Republic (1985) 3(D) C.L.R. 2731.

20

Προσφυγές.

25 Προσφυγές εναντίον της απόφασης της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας να προαγάγει τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα στη θέση Βοηθού Διευθυντή Δημοτικής Εκπαίδευσης, αναδρομικά από 1.12.1982.

30 *Α. Σ. Αγγελίδης, για τους Αιτητές στις Υποθέσεις Αρ. 650/88 και 769/88.*

Φ. Αποστολίδης, για τους Αιτητές στις Υποθέσεις Αρ. 654/88 και 655/88.

35 *Ρ. Πετρίδου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας Α΄, για τους Καθ' ων η αίτηση.*

Δ. Χατζηνέστωρος, για το Ενδιαφερόμενο πρόσωπο Ανδρέα Βλάμη στις Υποθέσεις Αρ. 654/88 και 655/88.

40 *Α. Χαβιαράς, για το Ενδιαφερόμενο πρόσωπο Φ. Χριστοδουλίδη στις Υποθέσεις Αρ. 650/88 και 769/88.*

Ν. Σάντης για Α. Παπαχαράλαμπος, για τα Ενδιαφερόμενα πρόσωπα 11, 13, 14 και 17 στις Υποθέσεις Αρ. 655/88 και

769/88.

Cur. adv. vult.

ΚΟΥΡΡΗΣ, Δ.: Οι αιτητές με τις παρούσες προσφυγές, οι οποίες συνεκδικάστηκαν για το λόγο ότι αφορούν την ίδια διοικητική πράξη και παρουσιάζουν κοινά νομικά και πραγματικά γεγονότα, προσβάλλουν την εγκυρότητα των προαγωγών στη μόνιμη θέση Βοηθού Διευθυντή Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης των ενδιαφερόμενων μερών, αναδρομικά από 1/9/1982.

5

10

Το Ανώτατο Δικαστήριο, με απόφασή του πάνω στις προσφυγές 337/85, 394/85, 418/85 και 496/83 που εκδόθηκε στις 18/3/1988, ακύρωσε τις προαγωγές 20 Δασκάλων στη θέση Βοηθού Διευθυντή Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης, που είχαν αποφασιστεί από την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, ύστερα από αντεξέταση στις 21/12/1984 και ίσχυαν από 1/9/1982.

15

Η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, έλαβε γνώση της απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου στις 4/4/1988 και αποφάσισε να προχωρήσει στην επανεξέταση του θέματος.

20

Στις 20/5/1988, η Επιτροπή επανεξέτασε το όλο θέμα κάτω από το νομικό και πραγματικό καθεστώς που ίσχυε στις 14/7/1987, οπότε είχε ληφθεί η αρχική απόφαση της Επιτροπής και προήγαγε τα ενδιαφερόμενα μέρη στην θέση Βοηθού Διευθυντή Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης, αναδρομικά από 1/9/1982.

25

Όλοι οι αιτητές ισχυρίζονται ότι με τις προσβαλλόμενες προαγωγές παραγνωρίστηκε η υπεροχή τους έναντι των ενδιαφερόμενων μερών και ότι εν πάση περιπτώσει, οι καθ' ων η αίτηση απέτυχαν στο πρώτιστο καθήκον τους να επιλέξουν τὸν πλέον κατάλληλο υποψήφιο.

30

Επίκεντρο της νομικής επιχειρηματολογίας σε όλες τις υποθέσεις, ήταν η σύσταση του οικείου τμήματος με κύριο ισχυρισμό ότι η σύσταση που δόθηκε δεν ανταποκρίνεται στις πρόνοιες του νόμου και πάσχει από έλλειψη αιτιολογίας. Η σύσταση του οικείου τμήματος αποτελεί και εκ των πραγμάτων σημαντικό στοιχείο στην εξέλιξη των υποθέσεων αφού αρκετοί από τους αιτητές (οι αιτητές στις προσφυγές υπ' αριθμό 654/88 και 655/88 και οι εκ των αιτητών Α. Παπαδόπουλος και Α. Σπανός στην προσφυγή 769/88), δεν περιλαμβάνονταν στον κατάλογο των συστηθέντων.

35

40

Ο ρόλος και η σημασία των συστάσεων του οικείου τμήματος

5 αναλύονται κατά τρόπον ουσιαστικό στην υπόθεση *Ioannidou and Others v. Republic* (1984) 3 C.L.R. 1283. Στην απόφαση αυτή τονίζεται ότι ο ίδιος ο νόμος καθιστά τις συστάσεις του τμήματος ανεξάρτητο στοιχείο κρίσεως το οποίο η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας οφείλει να λάβει υπόψη κατά την αξιολόγηση των υποψηφίων και την κρίση των διεκδικήσεών τους για προαγωγή.

10 Η αξία των συστάσεων του τμήματος είναι σύμφωνα με την πιο πάνω απόφαση αντίστοιχη προς εκείνη των συστάσεων του προϊσταμένου του Τμήματος, δυνάμει των προνοιών του άρθρου 44(3) του Περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμου 33/67. Αναφέρεται συναφώς στην απόφαση:

15 "They constitute a separate element in the assessment process, meriting distinct consideration by the Educational Service Commission as a pointer to the overall merits of candidates and their suitability for appointment. I need not debate the precise
20 implications and ponder the exact value that should be attached to recommendations made s.35(3) of law 10/69, or precisely determine the amenity of the appointing body to depart therefrom. On the other hand it is clear to me that non inclusion of a candidate in the list of candidates recommended by the Department for promotion, offers sufficient reason to the appointing body not
25 to appoint such a candidate notwithstanding his service record, as shown in the service reports and personal files.

.....
30 As in the case of recommendations of departmental head, the recommendations of the department of education may be coloured by the opinion of the recommending body. The recommendations are designed to express the opinion of the department - as in the case of heads of departments - as to the suitability of candidates for promotion."

35 Στην υπόθεση εξάλλου *Yenakritou v. Republic* (1985) 3 C.L.R. 2731, υπογραμμίζεται η αναγκαιότητα για αιτιολογία όχι μόνο της τελικής απόφασης, αλλά και κάθε προπαρασκευαστικής πράξης σε τρόπο ώστε να καθίσταται δυνατή η άσκηση του δικαστικού ελέγχου.

40 Η ανάγκη να μην περιορίζεται η σύσταση του οικείου τμήματος σε απλή παράθεση ονομάτων, προκύπτει και από τη σημασία που η νομολογία αποδίδει στις συστάσεις αυτές. Έχει ήδη γίνει δεκτό ότι η σύσταση του οικείου τμήματος αποτελεί επαρκή λόγο για να

δοθεί προβάδισμα στους υποψηφίους που συστήθηκαν έναντι των μη συστηθέντων (*Ioannidou and Others v. Republic*, ανωτέρω).

Οι πιο πάνω αρχές που διέπουν τις συστάσεις του οικείου τμήματος, έχουν υιοθετηθεί από το δικαστήριο αυτό στην υπόθεση *Χασάπης ν. Δημοκρατίας* (1990) 3 Α.Α.Δ. 407, και υπό το φως αυτών, το Δικαστήριο θα προχωρήσει στην εξέταση της εγκυρότητας των συστάσεων, όπως υποβλήθηκαν στην παρούσα υπόθεση:

Οι συστάσεις του οικείου τμήματος εμφανίζονται στα πρακτικά της Επιτροπής (Παράρτημα Α') σ. 31 επ.. Πρόκειται για ένα απλό πίνακα ονομάτων, και η συνοδευτική επιστολή ημερομηνίας 5/7/1982, αναφέρει μόνο ότι οι προτεινόμενοι είναι τοποθετημένοι κατά σειρά προτεραιότητας. Δε γίνεται λόγος ούτε για τη διαδικασία που ακολουθήθηκε για να καταλήξει στον πίνακα που υποβλήθηκε, ούτε για τα κριτήρια που λήφθηκαν υπόψη. Επιπλέον, πρέπει να σημειωθεί ότι στον πίνακα υπάρχει συμπληρωματικός κατάλογος (στοιχ. Β) όπου προτάσσονται τα ονόματα 19 δασκάλων που όπως αναφέρεται προτείνονται για προαγωγή "λόγω μακράς υπηρεσίας".

Όπως ορθά παρατηρεί ο δικαστής Γ. Πικής στην υπόθεση *Ioannidou* (ανωτέρω), δεν παρέχεται κανένα έρεισμα για να γίνονται συστάσεις με αποκλειστική αναφορά σε ένα από τα τρία κριτήρια που εξειδικεύονται στο άρθρο 35(2) του νόμου ως σχετικά με την αξιολόγηση των υποψηφίων. Η καταλληλότητα των υποψηφίων, πρέπει να κρίνεται με το συσχετισμό και των τριών κριτηρίων στο καθένα από τα οποία πρέπει να αποδίδεται η ανάλογη βαρύτητα.

Το συμπέρασμα που προκύπτει από όσα αναφέρθηκαν πιο πάνω, είναι ότι ο πίνακας που υπέβαλε το οικείο τμήμα των προτεινομένων για προαγωγή και που αποτελεί προπαρασκευαστική πράξη στην όλη διαδικασία, πάσχει αφενός γιατί στερείται της αναγκαίας και/ή οποιασδήποτε αιτιολογίας και αφετέρου γιατί ο διαχωρισμός των υποψηφίων, με βάση το στοιχείο της μακράς υπηρεσίας, αποτελεί πράξη αυθαίρετη που δεν τεκμηριώνεται από το νόμο. Οι συστάσεις που υποβλήθηκαν δεν αντιπροσωπεύουν τις συστάσεις κατά τον τρόπο που προνοείται στο νόμο, αντάξιες και του ρόλου που μπορούν να διαδραματίσουν στην διαδικασία της επιλογής. Και πιθανότατα η εικόνα του καταλόγου να ήταν διαφορετική αν το οικείο τμήμα προέβαινε στις συστάσεις με συγκερασμό και των τριών κριτηρίων που θέτει ο

- νόμος, κι όχι απομονώνοντας ένα από αυτά, παρακάμπτοντας με τον τρόπο αυτό τα πλαίσια επιλογής που προσδιορίζει ο νόμος. Η ακυρότητα της προπαρασκευαστικής πράξεως επάγεται την ακυρότητα και της τελικής απόφασης, που κατά τρόπο ουσιαστικό όπως εμφανίζεται στα πρακτικά, στηρίχτηκε σ' αυτήν.
- 5

- Ενόψει του αποτελέσματος αυτού και δεδομένης της σημασίας των συστάσεων στην διαδικασία προαγωγής δε θα προχωρήσω σε συγκριτική αξιολόγηση των αιτητών και των ενδιαφερόμενων μερών. Οι προσφυγές επιτυγχάνουν. Η προσβαλλόμενη απόφαση κηρύσσεται άκυρη, δυνάμει των προνοιών του άρθρου 146.4(β) του Συντάγματος. Δε δίδεται διαταγή για έξοδα.
- 10

Οι προσφυγές επιτυγχάνουν χωρίς έξοδα.